

ARBEIDSNOTAT

KYSTPLAN TROMSØREGIONEN - RULLERING

Felles kystsoneplan, «Kystplan Tromsøregionen» som omfatter kommunene Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Målselv og Tromsø ble vedtatt i de respektive kommunestyre senhøsten 2015.

HVORFOR RULLERING AV KYSPLAN TROMSØREGIONEN

Nå tre år etter ser disse kommunene det nødvendig å rullere planen dette etter at havbruksnæringen har signalisert at det er behov for nye havbruksarealer samt utvidelse av eksisterende areal i sjø. Noe som kan relateres til forventet vekst og aktivitet innenfor den marine næringen. Dagens bruk av sjøarealene omfattes av alt fra oppdrett av laks og ørret, skjell, tang og tare, tradisjonelt kyst- og fjordfiske, dumpeplasser for mudder i forbindelse med Kystverkets aktiviteter til forsvarets behov for øvings- og skytefelt

Marin sektor er i stadig vekst, ny teknologi og dets anvendelse, ny kunnskap og ikke minst nye forvaltningsprinsipper som innføres (trafikklysprinsippet) og problemstillinger fører til stadig større utfordringer for forvaltere av kystsonen.

Fra og med 15. oktober 2017 ble norskekysten delt inn i 13 avgrensede produksjonsområder for laks og ørret. Produksjonskapasiteten innenfor hvert område vil i fremtiden reguleres i et perspektiv basert på områdets miljømessige bærekraft. I førte omgang vil lakselus være en indikator.

Mattilsynet har i tillegg endret sine anbefalinger om minsteavstand mellom lokaliteter.

I sum betyr dette at tilgang til gode og bærekraftige lokaliteter vil være av avgjørende karakter for en positiv utvikling av akvakulturnæringen innenfor hvert produksjonsområde.

Disse nye produksjons- og planregimene pålegger oppdrettskommunene et stadig større ansvar når det gjelder å legge til rette for en bærekraftig og langsiktig forvaltning av kommunale sjøarealer i sine respektive kommuner. Dette kan bare gjøres gjennom oppdaterte planer for sjøarealene i den enkelte kommune men det er også viktig å se sjøarealene i det enkelte produksjonsområde i en sammenheng.

Troms fylkeskommune anbefaler at man ved rulleringsarbeidet av Kystplan Tromsøregionen og se nordover til kystkommunene i Nord-Troms. Dette av to hovedhensyn.

1. Det er ønskelig at kommunene i produksjonsområde 11 etablerer et felles kystsoneplanprosjekt som dekker produksjonsområde 11. Men som fylkeskommunen sier: «Men det må kommunene i fellesskap beslutte og stille seg bak.
2. Fylkeskommunen ønsker en samkjøring av produksjonsområder og vannområder. Dette vil medføre en sterkere forankring av vannforvaltningen i kommunene og vil lette det organisatoriske arbeidet i forhold til møter, gjennomføring av tiltak, høringer og annet planarbeid med relevans for bruk av vann i kystområder- eks. kystsoneplanlegging.

Tromsø-området regionråd fikk i regionrådsmøte 22. juni i år spørsmål om rullering av kystzoneplan lagt frem som sak fra regionrådets administrative utvalg, i forbindelse med forslag til handlingsprogram for 2018-2019. I møtet den 22. juni fatter regionrådet følgende vedtak i saken.

Vedtak

Regionrådet finner dette tiltaket så viktig at regionrådet anbefaler at arbeidet settes i gang så snart som det lar seg gjøre. Regionrådet vil stå som søker overfor Troms fylkeskommune. Prosjektet søkes finansiert gjennom finansiell støtte fra Troms fylkeskommune, egenandeler og egeninnsats fra de deltakende kommuner.

Melding om vedtak sendes de fem kommunene som var med i den første prosessen med Kystplan Tromsøregionen.

Historikk

I 2013 inngikk kommunene Målselv, Balsfjord, Tromsø, Lyngen og Karlsøy et samarbeid om å utarbeide en kystzoneplan for felles kystområder og fjordsystem planarbeidet fikk navnet Kystplan Tromsøregionen.

Det er mange interesser knyttet til kystsonen. Økende konkurranse og interessekonflikter gjør kystsonen utfordrende å forvalte. Kommunen har myndighet over arealbruken i sjøområdene, og for å skape forutsigbare rammer trenger kommunen et godt styringsverktøy.

Kystplan Tromsøregionen er en interkommunal plan på kommuneplannivå, jamfør kap. 9 i plan- og bygningsloven. Det skal fastsettes juridisk bindende arealbruk med bestemmelser og retningslinjer. Dette planprogrammet definerer grunnlaget for planarbeidet. Det blir blant annet gjort rede for formålet med planarbeidet, behovet for utredninger og opplegget for medvirkning, organisering og framdrift.

Kystzoneplanen skal ta tak i de problemstillingene som best løses gjennom et interkommunalt samarbeid, og temaene i planen skal avgrenses i forhold til det som kommunene håndterer best gjennom kommuneplanens arealdel, eller andre kommunale planer. Behovet for en slik avgrensing kan variere mellom kommunene.

Det blir også utarbeidet kystzoneplaner for Nord-Troms og for Midt- og Sør-Troms, alle tre planene er en del av prosjektet Kystplan Troms i regi av Troms fylkeskommune.

Figur 1. Kystplan Tromsøregionen er et samarbeid mellom kommunene Målselv, Balsfjord, Tromsø, Lyngen og Karlsøy.

FORMÅL MED PLANARBEIDET

Kystzoneplanen skal være et kunnskapsbasert forvaltningsverktøy for kommunene. Gjennom planarbeidet skal det utvikles langsiktige rammer for bærekraftig arealbruk, forvaltning og verdiskapning i kystsonen. Planarbeidet skal munne ut i en juridisk bindende plan på kommuneplannivå.

Planarbeidet skal legge til rette for kunnskapsutvikling og erfaringsutveksling mellom kommunene, og skape grunnlag for framtidig samarbeid om arealbruken i kystsonen.

SITUASJON VED IGANGSETTELSE AV ARBEIDET

De fem kommunene hadde ulik status for kystzoneplanleggingen i sine områder, noen har eldre kystzoneplaner, mens andre nylig har rullert kommuneplanens arealdel inkludert sjøarealene. Kystplan Tromsøregionen vil ta utgangspunkt i gjeldende arealbruk i de respektive kommuner.

For de fleste kommunene gjelder det at søknader om havbrukslokaliteter har blitt behandlet som dispensasjonssaker.

I 2012 tok Troms fylkeskommune initiativ til koordinert kystzoneplanlegging for kommuner i Troms, og "Kystplan Troms" ble startet i 2012. Dette var et treårig prosjekt som hvor kystkommunene i fylket ble invitert inn til å delta i interkommunale kystzoneplanprosesser. Kommunene Målselv, Balsfjord, Tromsø, Lyngen og Karlsøy gikk sammen om å utarbeide en kystzoneplan for felles kystområder og fjordsystem, under benevnelsen "Kystplan Tromsøregionen". Kystzoneplanene for disse kommunene ble vedtatt høsten 2015. Denne planen erstattet da tidligere kystzoneplan av 2002.

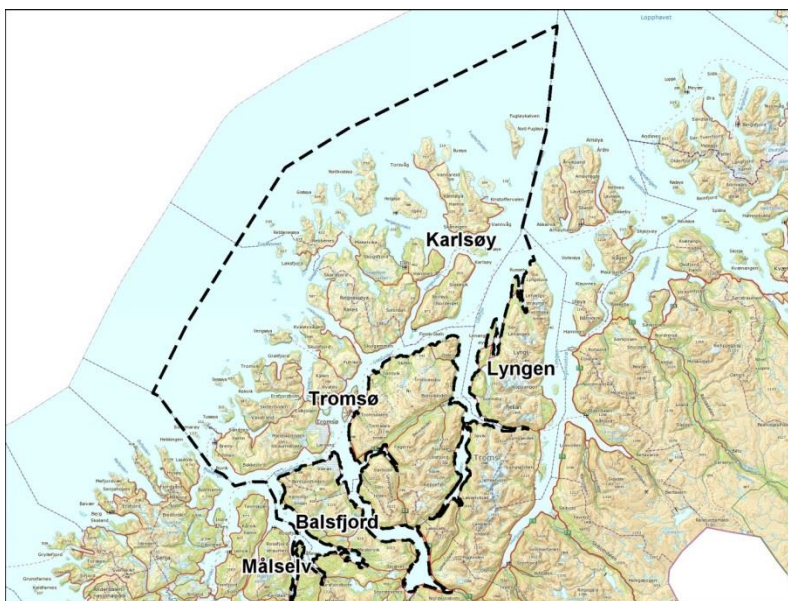
For søknader som har kommet inn i 2013, og ikke har blitt behandlet, er det naturlig å behandle søknadene som en del av den interkommunale kystzoneplanen.

Tabell 1: Status for kommuneplaner og kystzoneplaner i deltakerkommunene før Kystplan Tromsøregionen ble vedtatt i 2015.

Kommune	Status arealdelen	Status kystzoneplan
Karlsøy	Vedtatt 2013, inkl. sjøarealene	Del av arealdelen
Lyngen	Vedtatt 2005. Arealdelen på høring 2013, inkl. strandsonen	Kystzoneplan 1999-2002
Balsfjord	Vedtatt 2011, inkl. sjøarealene	Kystzoneplan fra 2002
Målselv	Vedtatt 2013, inkl. sjøarealene	
Tromsø	Vedtatt 2011, inkl. sjøarealene Planprogram for kommuneplanen inkl sjøarealene er	Kystzoneplan fra 2001, havbruksplan fra 2005 (temaplan)

PLANOMRÅDET

Planområdet omfatter sjøarealene (overflate, vannsøyle og bunn), avgrenset av kystkontur. I kommunene Målselv, Balsfjord, Tromsø og Karlsøy er alt sjøareal med. I Lyngen kommune er det Ullsfjorden som er med i planområdet. Planområdet går ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjene i samsvar med plan- og bygningslovens virkeområde.

Figur 2. Planområdet for Kystplan Tromsøregionen

Sjøareal (fra saksfremlegg Tromsø kommune, Marin og maritim plan for Tromsø kommune)

Den interkommunale kystzoneplanen utgjør en felles plattform for forvaltning av kystsonen i produksjonsområde 11 fra Malangen til grense Finnmark. Verdiskapingen som skjer i planområdet er et gode for hele regionen. Planen skaper en forutsigbar og avklart situasjon for næringsliv og andre aktører som ønsker å ta i bruk sjøarealer i regionen.

Fjordsystemene er vurdert under ett i planarbeidet i 2014. Dette har ført til at de indre fjordene som er delt mellom flere kommuner har fått en felles behandling - slik som Ullsfjorden, Balsfjorden og Malangen lokalt i regionen.

Kystzoneplanen for produksjonsområde 11 er del av et felles prosjekt for hele Troms fylke og tilsvarende planer er i gang i Sør- og Midt Troms, (produksjonsområde 10), og i ulike regioner i Finnmark.

Grensen mot Kystplan Sør- og Midt Troms går i Malangen. Akvakultur i denne fjorden er problematisk i forhold til Måselvlaksen, sårbare naturtyper og fiskeinteressene. Fjorden er spesielt utfordrende å forvalte på grunn av at den er delt mellom flere kommuner. Dette gjør det spesielt viktig med et samarbeid mellom de to interkommunale kystsoneplanene.

Tromsø kommune ser behov for kortsiktige løsninger innenfor Plan og bygningsloven som kan løse arealbehovet inntil rulleringen av kystsoneplanen er ferdig

KYSTPLAN TROMSØREGIONEN - FERDIGSTILLELSE

I 2012 ble Kystplan Troms igangsatt. Prosjektet omfattet de tre kystsoneplanprosjektene for Nord-Troms, Sør- og Midt-Troms og Tromsøområdet.

Fylkeskommunen hadde satt av 12 millioner til gjennomføring av Kystplan Troms.

I løpet av høsten 2015 ble likelydende forslag til vedtak av Kystplan Tromsøregionen sendt til de deltakende kommuners kommunestyre. De fem kommunestyrene vedtok planen i løpet høsten 2015.

2018

RULLERING AV KYSTPLAN TROMSØREGIONEN

Hvorfor rullering?

- 1. Behovet for flere produksjonsarealer for aquakulturnæringen**
- 2. Behov for sjøareal for turistnæringen.**
- 3. Ivareta lokalbefolkningen sine interesser**

Etterspørselen fra næringen etter nye lokaliteter er økende, spesielt i Karlsøy og Tromsø kommune. Når det gjelder Balsfjord kommune valgte kommunestyret i 2015 ikke legge ut lokaliteter innenfor kommunens grenser. I dag er situasjonen forandret. Balsfjord kommune.

Balsfjord kommune

Vedtatt den 18.6.2002 en kystsoneplan. Denne hadde status som kommunedelplan for kommunens sjøareal, og var underlagt kommunens arealplan. I denne delplanen var det avsatt en rekke områder til akvakultur. Balsfjord kommunes arealdel (for landområdene) var vedtatt i 1992, og var i 2002 såpass utdatert at statlige og regionale myndigheter etterlyste en arealplanrevisjon. Høsten 2008 kom arbeidet med revisjon av arealplanen i gang. I denne planprosessen ble også sjøarealet inkludert. Ny arealplan ble vedtatt i september 2011.

Kystsoneplanene for de fem kommunene som inngikk i samarbeidet ble vedtatt høsten 2015. Denne planen erstattet da tidligere kystsoneplan av 2002 for Balsfjord kommune.

Kommunestyret vedtok i 8.6.2016 Kommunal planstrategi for Balsfjord kommune 2016 – 2019. Denne planen la opp til at kommunen skulle utarbeide Kommuneplanens samfunnsdel (som man ikke hadde fra tidligere) og som følge av dette, også skulle revidere kommuneplanens arealdel av 2011, der både land- og sjøarealer er inkludert

ved godkjenning av Kystplan Troms i 2015. Kommuneplanens samfunnsdel er pt på høring og skal legges fram for kommunestyret 26. sept d.å.

Med ny samfunnsdel til kommuneplanen, utarbeides nå Planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel, der sjøarealene inngår. Planprogram skal til politisk behandling i september d.å.

Når det gjelder Lyngen kommunes deltakelse i rulleringsarbeidet av Kystplan Tromsøregionen har jeg mottatt følgende epost fra rådmannen i Lyngen:

Hei Yngve!

Vår nyansatte planlegger har vært meget effektiv, og tatt tak i rulleringen av kystsonen allerede når arealplanen ble vedtatt nylig hos oss.

Oversender denne til informasjon. Det synes derfor som det ikke er aktuelt for ss å delta i denne runden.

*Med vennlig hilsen
Lyngen kommune
Stig Aspås Kjærvik
Rådmann*

Målselv kommune har gått inn i et samarbeide med Sør- og Midt-Troms. Henvendelse til Målselv om eventuell deltagelse i rulleringsarbeidet med Kystplan Tromsøregionen gikk før sommerferien, per dags dato er det ikke mottatt noe skriftlig svar. Telefonisk har jeg fått svar om at de vurderer saken.

Nord-Troms

Det er også gjort en henvendelse til Nord-Troms ved tidligere prosjektleder for Kystplan Nord-Troms. Denne henvendelsen er gått videre til ordfører i Skjervøy som vil legge frem spørsmål om deltakelse i arbeidet som orienteringssak for formannskapet som er planmyndighet, 12. september 2018, når skriftlig henvendelse foreligger hos dem.

Kommunene Balsfjord, Karlsøy og Tromsø ønsker å sette i gang rullering av den vedtatte Kystplan Tromsøregionen.

Arbeidsgruppen (arbeidsoppgaver)

Den foreløpige arbeidsgruppen består av administrative representanter fra de kommuner som har sagt ja til å være med i et rulleringssamarbeide.

Arbeidsgruppen må ta stilling til om man skal anbefale et interkommunalt samarbeide, eller skal man jobbe hver for seg eller skal man sågar utvide samarbeidet til å gjelde flere kommuner enn de tre som har sagt ja til å diskutere et samarbeid. Andre spørsmål vil være, skal man utlyse arbeidet i DOFFIN, skal de enkelte kommuner gjøre arbeidet eller skal en kommune utføre hovedarbeidet på vegne av de andre deltakerkommunene, hvordan skal prosjektet finansieres osv.

Skriftlig henvendelse til Nord-Troms (Skjervøy, Storfjord, Kåfjord og Nordreisa). Lyngen må følges opp med skriftlig invitasjon til dialog.

Skal en i prosessen konsentrere seg om produksjonsområdene (trafikklys områdene) eller skal en bare konsentrere arbeidet på de samme områder som Kystplan Tromsøregionen omfatter.

Av praktiske hensyn for næringa og fylkeskommunens tilrådning bør arbeidet omfatte produksjonsområder, område 11, se vedlagt kart over produksjonsområder.

Hva er status per 6.11.2018

Tromsø-området regionråd behandlet saken i regionrådsmøte, 21.9.2018 hvor følgende vedtak ble fattet:

Vedtak

1. Regionrådet ber arbeidsgruppen om å legge frem en prosjektbeskrivelse herunder finansiering av prosjektet. Prosjektbeskrivelsen legges frem for regionrådet i desembermøtet.
2. Arbeidsgruppen bes om å inkludere en nøytral bærekraftsanalyse for produksjonsområde 11.
3. Regionrådsleder tar kontakt med Troms fylkeskommune vedrørende prosjektet

Enstemmig vedtatt

På bakgrunn av regionrådets vedtak ble det gjennomført arbeidsmøte, 17.10.2018. På møtet deltok representanter fra Troms fylkeskommune, UiT Norges Arktiske Universitet, prosjektets arbeidsgruppe, Tromsø kommunes miljøenhet og Næringsforeningen for Tromsøregionen, samt daglig leder fra Tromsø-områdets regionråd.

Arbeidsmøte, oppsummert, videre prosess.

1. Troms fylkeskommune stiller seg positiv til å delta i arbeidet og stiller egne ressurser til disposisjon i arbeidet på samme måte som en har gjort i forhold til prosjektet i Midt- og Sør-Troms. Fylkeskommunens eventuelle finansielle medvirkning i prosjektet vil begrense seg til et oppstarts-bidrag for å få i gang arbeidet, rettet mot kommuner som ikke per dags dato får midler fra Havbruksfondet. I lys av tildelinger til øvrige kommuner fra Havbruksfondet vil det ikke kunne påregnes fylkeskommunal finansiering av deres andel.
2. Regionrådet sørger for at det blir laget en beskrivelse på hva som skal gjøres, i samarbeid med arbeidsgruppen og i samråd med Troms fylkeskommune.
3. Troms fylkeskommune sender invitasjonsbrev til Nord-Troms kommunene ved Nord-Troms regionråd med kopi til Tromsø-områdets regionråd. Tromsø-områdets regionråd utformer teksten i brevet med utgangspunkt i arbeids/prosjektbeskrivelse jfr punkt 1.
4. UiT Norges Arktiske Universitet er åpen for en ny invitasjon til samarbeid når de to regionrådene i produksjonsområde 11 er blitt enige om et eventuelt samarbeid

Etter at notatet ble sendt til fylkeskommunen har kommunestyret i møte 21.11.2018 fattet følgende vedtak i sak 0186/18 Klima,-miljø – og energiplan 2018-2025.

8.Til hovedavsnitt Forurensing.

- a. Nytt punkt Tromsø kommune tillater ikke flere oppdrettskonsesjoner og eksisterende konsesjoner forlenges ikke uten at det drives i lukkede anlegg

Vedtatt med 26 mot 17 stemmer.

Det er per dags dato usikkert om hvordan dette vedtaket vil kunne innvirke på rulleringsarbeidet av Kystplan Tromsøregionen.?

Anbefaling

Arbeidsgruppen og administrativt utvalg legger frem følgende notat for regionrådet.

Kystplan Tromsøregionen – rullering

Regionrådet har tidligere vedtatt at man ønsker en regional kystsoneplan når kommunene nå skal rullere planene sine.

Troms fylkeskommune har anbefalt at alle kommunene i produksjonsområde 11 (Tromsø-regionen + Nord-Troms) går sammen om en felles planprosess.

Med bakgrunn i fylkeskommunens anbefaling om at alle kommunene i produksjonsområde 11 går sammen om en felles prosess, har fylkeskommunen påtatt seg ansvaret for å sende en invitasjon til Nord-Troms kommunene gjennom Nord-Troms regionråd.

Kommunene i Nord-Troms har tidligere fått slik invitasjon utgått fra regionrådets sekretariat. Foreløpig har Lyngen sagt nei og Skjervøy har sagt ja. De øvrige kommunene i Nord-Troms har ikke svart.

Målselv kommune (som forrige gang var med i Tromsø-regionens planprosess) har sagt at dem nå ønsker å knytte seg mot Midt-Troms.

Balsfjord, Karlsøy og Tromsø er klare til felles kystsoneplan (selv om det hersker en viss usikkerhet ifølge Tromsø kommunestyres vedtak med henhold til havbruksnæringen i forrige uke. Administrasjonen i Tromsø kommune vil lage en sak til kommunestyret som legges frem for kommunestyret i januar 2019.

I et arbeidsmøte 28/11 mellom Yngve Voktor og næringssjefene i Tromsø og Karlsøy anbefaler vi at Balsfjord, Karlsøy og Tromsø kjører felles kystsoneplan-prosess.

Disse kommunene er klare. Vi er i et etablert regionråd og det blir mere hensiktsmessig å kjøre et fellesprosjekt med henhold til, kostnader, finansiering og organisering. Derved kan vi raskt komme i gang med annonsering av oppstart av planprosessen.

Skal vi vente på avklaringer fra Nord-Troms (invitasjon sendt ut av Troms fylkeskommune), så kan vi risikere at vi taper mange måneder på dette (i tillegg til de månedene vi allerede har tapt).

Med hensyn til bærekraftanalyse, så vil vi anbefale at dette legges inn i prosessen som ramme og forutsetning for den nye kystsoneplan-prosessen.

Dette er også en anbefaling fra utvidet arbeidsgruppe (hvor også fylkeskommunen, Universitetet og havbruksbransjen var til stede) som for noen uker siden drøftet dette i møte i Tromsø.

En bærekraftanalyse er et omfattende arbeide som kan sammenlignes med konsekvensutredninger.

